

Ehituse koguriskikindlustuse tingimused CA100/2023

Kehtivad alates 01.06.2023

Käesolevad kindlustustingimused on osa AB „Lietuvos draudimas“ Eesti filiaali (edaspidi PZU) ja kindlustusvõtja vahel sõlmitud ehituse koguriskikindlustuse lepingust. Kindlustustingimusi kohaldatakse koos PZU kindlustuslepingute üldtingimustega. Kindlustustingimustes reguleerimata küsimustes juhivad kindlustuslepingu pooled võlaõigusseadusest ja muudest õigusaktidest.

Mõisted

Kindlustusvõtja on ehitatava ehitise või paigaldatava seadme suhtes kindlustushuvi omav isik (nt. tööde tellija, ehitustöövõtja).

Kindlustatud isik on kindlustuslepingus märgitud isik, kelle varalised huvid on kindlustatud. Kui kindlustuslepingus ei ole sätestatud teisiti, loetakse kindlustatud isikuteks ehitusettevõtja, tellija ja/või kindlustusobjekti omanik. Kui kindlustatud isikut ei ole kindlustuslepingus märgitud, loetakse kindlustatud isikuks kõik ehitus- või paigaldustöö teostamiseks sõlmitud lepingute osapooled, näiteks tellija, peatöövõtja, alltöövõtjad.

Kindlustuskoht kindlustuslepingus märgitud aadress või asukoht, kus asub ehitusplats või maa-ala, kus tehakse ehitus- või paigaldustöid.

Ehitus- või paigaldustöö

Ehitustöö on tellija ja ehitusettevõtte vahelises kirjalikus töövõtulepingus sätestatud ja kindlustuslepingus märgitud ehitise püstitamise, rajamine, paigaldamine, ehitusplatsi ette valmistamine, rekonstrueerimine, remontimine, lammutamine ja muu ehitisega seonduv tegevus, mille tulemusel ehitise ehitise muutuval selle füüsilised omadused. Ehitustöö on ka pinnase või katendi ümberpaigutamine sellises ulatuses, millel on oluline püsiv mõju ümbritsevale keskkonnale ja funktsionaalne seos ehitisega.

Paigaldustöö on tellija ja ehitusettevõtte vahelises kirjalikus töövõtulepingus sätestatud ja kindlustuslepingu osaks olevas deklaratsioonis märgitud seadme paigaldamine ja sellega seotud tegevus.

Ehitus- või paigaldustööks ei ole projekteerimis-, ehitusjärelvalve ja ehituse juhtimise teenuse (sealhulgas kooskõlastuste ja lubade taotlemine ning teatiste esitamine) osutamine.

Ehitusperiood on ajavahemik, mille kestel toimub ehitus- või paigaldustöö. Ehitusperiood on ajaliselt määratletud punktis 1.6.2.

Hooldusperiood on ajavahemik pärast ehitusperioodi lõppemist, mille kestel kindlustusandja hüvitab ehitise kvaliteetsesele osale tekkinud kahju. Hooldusperiood on ajaliselt määratletud punktis 1.6.3. See, kas ja millised kahjud kuuluvad hooldusperioodi jooksul hüvitamisele, sõltub sellest, kas kindlustuslepingus on lepitud kokku harilikus hooldusperioodis (eritingimus 003) või laiendatud hooldusperioodis (eritingimus 004).

Hooldustöö on ehituse töövõtulepinguga (või muu lepinguga) sätestatud töö, mida ehitusettevõtte on kohustatud kindlustusobjektile tegema pärast kindlustusobjekti või selle osa üleandmist-vastuvõtmist. Hooldustööks ei loeta ehitusperioodil tehtud ehitus- või paigaldustöö vigade kõrvaldamist.

Puudusega töö on ehitus- või paigaldustöö läbiviimisega seotud tegevus või ehitustehnoloogiline protsess, mille sooritamine või tulemus ei vasta kohalikul ehitusturul kehtivatele õigusaktidele, (ehitus)normidele, heale (ehitus)tavale ja/või mõnele muule üldtunnustatud ja üldiselt aktsepteeritud kriteeriumile.

Puudusega materjal on mittekvaliteetne või mitesobiv materjal või seadmed/varustus, mis ei täida kindlustusobjekti koostisosana kindlustuskohas oma funktsiooni või materjal, mis sai kahjustada puuduliku käsitlemise tõttu või mitesobiva ladustamise tõttu kindlustusobjektile.

Projekteerimisviga on projekteerija poolt oma erialases kutsetegevuses ehitusprojekti koostamine sellisel, et

ehitusprojekt ei vasta kohalikul ehitusturul kehtivatele õigusaktidele, (ehitus)normidele ja/või heale (ehitus)tavale või mõnele muule üldtunnustatud ja üldiselt aktsepteeritud kriteeriumile

Esimese riski kindlustus on kindlustusobjekti suhtes kokkulepitud kindlustushüvitise ülempiir. See on suurim väljamakstav summa ühe kindlustusjuhtumi kohta, mille korral alakindlustuse tingimusi ei rakendata.

Turvatud ehitusplats on ohutusnõuetele vastav maa-ala, kus tehakse tehakse ehitus- või paigaldustöid.

Ohutusnõuded on õigusaktides, kindlustuslepingus, standardites, asjakohases heas tavas ja teistes sarnastes ja asjakohastes dokumentides sätestatud või loetletud nõuded, mille eesmärk on kahju tekkimise ärahoidmine või vähendamine.

Raske hooletus on käibes vajaliku hoole olulisel määral järgimata jätmise. Käesolevate tingimuste mõistes loetakse raskeks hooletuseks muuhulgas ehitusprojekti ja/või – normide ja/või ehitustehnoloogia eiramist või teadlikku rikkumist.

Eritingimus on kindlustuspoliisile märgitud ja/või kindlustuslepingule lisatud tingimus, millega kas laiendatakse, kitsendatakse või täpsustatakse Ehituse koguriskikindlustuse tingimustes sätestatud kindlustuskaitset. Vastuolu korral eritingimustes sätestatu ning Ehituse koguriskikindlustuse tingimuste vahel kohaldatakse eritingimustes sätestatud.

Eritingimus kehtib vaid juhul, kui selle tekst on märgitud kindlustuspoliisile või kui kindlustuspoliisil on viide dokumendile, milles on sätestatud kokkulepitud eritingimus.

Õigusabikulu on kahjuga seotud nõude tõrjumisel kindlustatud isiku õigusabile, ekspertiisile ja kohtupidamisele kulutatud summa.

OSA I Varakindlustuse kaitse

1.1. Kindlustusobjekt

1.1.1. Varakindlustuse kaitse kindlustusobjekt on ehitus- või paigaldustöö tulemina valmiv, paigaldatav või muudetav hoone, hoone osa, rajatis või seade koos ehitus- või paigaldustöö tegemiseks kasutatavate ehitusmaterjalide ja paigaldatavate seadmetega. Ehitusmaterjalid ja seadmed, mis ei sisaldu tellija ja ehitusettevõtte vahelises kirjalikus töövõtulepingus, on kindlustatud ainult sellisel juhul, kui nende maksumus sisaldub kindlustuslepingul märgitud ehitus- või paigaldustööde kindlustussummas.

1.1.2. Varakindlustuse kaitse kindlustusobjektiks saavad kindlustuslepingu poolte kokkuleppel olla ka järgmised lisakaitse ja -objektid:

- olemasolev ehitise (eritingimus 119)
- ehitusplatsi varustus
- koristuskulud
- maismaatranspordi kulud (eritingimus 113)
- õhustranspordi kulud (eritingimus 007)
- lisatasud (eritingimus 006)
- hooldusperioodi kindlustuskaitse (eritingimus 003 ja 004)
- ekspertiisikulu

1.1.3. Ehitusplatsi varustus on ehitus- või paigaldustöö tegemiseks kasutatavad ehitusmasinad, ehitustööriistad ja ehitusplatsi sisseseade. Ehitusplatsi varustuse alla kuuluvad tõsteseadmed, mulla- ja pinnasetöömasinad, väiketööriistad (massiga alla 50 kg), ehitusplatsil kasutatav kontoritehnika, soojakud, tellinud, abitöövahendid.

1.1.4. Koristuskulud on kindlustusjuhtumi tõttu kantud mõistlikud ja vältimatud kulutused kindlustusobjekti jäänuste lammutamiseks, kogumiseks, pakendamiseks, äraveoks ja utiliseerimiseks.

1.1.5. Ekspertiisikulu on kindlustusjuhtumijärgne põhjendatud ja kindlustusandjaga kooskõlastatud ekspertiisikulu arhitektidele, inseneridele ja konsultantidele seoses kindlustusjuhtumi

põhjuse ja ulatuse väljaselgitamisega; hüvitamisele ei kuulu kulutused võimaliku kahjunõude vormistamiseks või ettevalmistamiseks kindlustusvõtja poolt.

- 1.1.6. Kindlustatud on ainult kindlustuslepingus märgitud kindlustusobjektid ja lisakaitsed.
- 1.1.7. Kindlustuslepingus võib kokku leppida ka muude lisakaitsete ja objektide kindlustamises, märkides need kindlustuspoliisile.
- 1.1.8. Kindlustusobjektiks ei ole:
 - a) vee- ja õhusõidukid;
 - b) plaanid, joonised, saatelehed, raha, lepingud, aktid, väärt-paberid, pangatšekid või muud dokumendid;
 - c) pakkematerjal (konteinerid, kastid, pakkealused jms);

1.2. Kindlustusjuhtum

Varakindlustuse kaitse kindlustusjuhtum on kindlustusobjekti kahjustumine, hävimine või vargus kindlustuskohas äkilise ja ettenägematu sündmuse tõttu kindlustuskaitse kehtivuse ajal põhjusel, mis ei ole välistatud käesolevate kindlustustingimuste punktides 1.3 ja 8 ning PZU kindlustuslepingute üldtingimustes või mõne muu põhjuse tõttu, mis on kindlustusandja ja kindlustusvõtja vahel eritingimustega kokku lepitud ning kindlustuspoliisil märgitud.

1.3. Välistused

Lisaks käesolevas punktis toodud välistustele kohalduvad ka kindlustustingimuste OSA III punktis 8 toodud üldised välistused ja PZU kindlustuslepingute üldtingimustes toodud välistused. Kui kindlustuslepingus ei ole sätestatud teisiti, ei hüvita PZU:

- 1.3.1. lepingu rikkumisest, muutmisest, taganemisest, tühistamisest, tähtaja edasi lükkamisest, ülesütleemisest või maksevõimetusest tulenevaid saamata jäänud tulu nõudeid, trahve, viiviseid, intresse ja muid kulusid või rahalisi nõudeid;
- 1.3.2. ehitusmaterjalide või seadmete veast põhjustatud kahju, mille eest vastutab tootja, maaletooja, edasimüüja või rendileandja;
- 1.3.3. puudusega töö või puudusega materjali parandamiseks, asendamiseks, puuduste kõrvaldamiseks kantud kulu. PZU ei hüvita kulu, mida kindlustatud isikul endal tuleb kanda selleks, et mitte nõuetekohaselt teostatud tööd parandada või ümber teha. Samas hüvitamisele kuulub kindlustuslepinguga kindlaksmääratud ulatuses see kahju, mis on tekkinud puudusega töö või puudusega materjali tõttu kindlustusobjekti kvaliteetsele osale. **Näiteks on ehitustööde käigus jäänud korralikult pressimata toruühendus. Enne tööde üleandmist tellijale tuleb toruühendus lahti ja väljavoolanud vesi tekitab kahjustusi siseviimistlusele. Väljavoolanud veest siseviimistlusele tekkinud kahju kuulub hüvitamisele. Toru vahetamisega seotud kulu hüvitamisele ei kuulu, kuna ei hüvitata puudusega ehitustöö remontimise maksumust.**
- 1.3.4. seadmete või ehitusmaterjalide mitteotstarbelise, ebaõige või ebatavalistes tingimustes kasutamise, tootejuhiste eiramise tõttu tekkinud kahju;
- 1.3.5. masinate ja seadmete elektriliste ja mehaaniliste rikete, masinaosade purunemise, ebapiisava hooldamise ja õlitamise, vale kütuse, jahutus- või muude vedelike jäätmise, vedelike lekke tõttu tekkinud kahju;
- 1.3.6. tavapärase hoolduse ja jooksva regulaarse remondi kulu;
- 1.3.7. varguse ja/või vandalismi tagajärjel tekkinud kahju, kui puuduvad hoonesse või territooriumile sissemurdmise jäljed või vargus on toime pandud turvamata või ohutusnõuetele mittevastavalt turvatud hoonest või ehitusplatsilt;
- 1.3.8. kindlustusobjekti kahjustumise, hävimise või kadumise tõttu tekkinud kahju, mis avastati alles inventuuri või ülevaatuse käigus.

1.4. Kindlustusväärtus ja kindlustussumma

- 1.4.1. Ehitus- või paigaldustöö kindlustusväärtus on kindlustuspoliisil märgitud ehitus- või paigaldustöö lõplik maksumus objekti valmistamisel sh ehitusmaterjalide ja seadmete maksumus, nende veokulud, teenus- ja töötasud, võimalikud tollimaksud ja lõivud.
- 1.4.2. Ehitiste kindlustusväärtuseks on selle taastamisväärtus. Ehitise taastamisväärtus on samaotstarbelise ja sama arhitektuurse lahenduse, mõõtmete ja kvaliteediga ehitise uuesti ehitamise maksumus samade või võrdväärsete materjalide ja asukohaspetsiifiliste seadmete abil.
- 1.4.3. Paigaldatavate seadmete kindlustusväärtus on asendusväärtus, st kulud mis on seotud uue samaotstarbelise ja sama liiki,

sama kvaliteedi ja võimsuse ning samasuguste muude parameetritega vara soetamise või valmistamisega k.a transpordija/või paigalduskulud ja muud vajalikud kulutused. Juhul, kui samasuguste parameetritega varustust ei ole enam võimalik osta või sellist varustust ei ole muul põhjusel saadaval või kui soetamiskulud on ebamõistlikult suured, on asendusväärtuseks kindlustatud seadmete võimalikult ligilähedase seadmete soetamise või valmistamise kulud, k.a transpordi- ja/või paigalduskulud ja muud vajalikud kulutused millest on maha arvatud tehnoloogiliste täienduste väärtus;

- 1.4.4. Ehitusmaterjali kindlustusväärtuseks on vara uuesti soetamise või valmistamise kulud, ent mitte üle keskmise turuhinna, mida on võimalik saada vara müümisel vabal turul;
- 1.4.5. Kindlustussumma on poolte vahel kokku lepitud maksimaalne väljamaksusumma kindlustusjuhtumi kohta. Kindlustussumma on sätestatud kindlustuspoliisil või mujal kindlustuslepingus igale kindlustusobjektide rühmale või eraldi igale kindlustusobjektile.
- 1.4.6. Ehitus- või paigaldustöö kindlustussumma on võrdne selle kindlustusväärtusega. Aastamahu kindlustuslepingu korral peab kindlustussumma olema võrdne kindlustuslepingu kestel läbiviidavate ehitus- või paigaldustööde koguväärtusega.
- 1.4.7. Ehitus- või paigaldustöö kindlustussumma väheneb väljamaksitud kindlustushüvitise võrra. Poolte kokkuleppel võib hüvitispiiri taastada. Hüvitispiiri taastamise eest võib PZU küsida lisatasu.
- 1.4.8. Juhul, kui lepitakse kokku lisakaitsete või - objektide kindlustamises, on iga lisakaitse või- objekti kindlustussummaks kokku lepitud hüvitispiiri esimese riski põhimõttel. Selliste lisakaitsete või- objektide hulka kuuluvad näiteks kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkivad koristuskulud, ehitusplatsi varustus, olemasolev ehitus, lisatasud, maismaatranspordi kulud, õhutranspordi kulud.
- 1.4.9. Lisakaitsete -ja objektide hüvitispiiri väheneb väljamakstud kindlustushüvitise võrra. Poolte kokkuleppel võib hüvitispiiri taastada. Hüvitispiiri taastamise eest võib PZU küsida lisatasu.

1.5. Alakindlustus, ülekindlustus, mitmekordne kindlustus

- 1.5.1. Alakindlustus. Juhul kui kindlustuslepingus sätestatud kindlustussumma on väiksem kui kindlustatud vara kindlustusväärtus kindlustusjuhtumi päeval, kehtib alakindlustamise tingimus: kahjusumma korrutatakse läbi kindlustussumma ja kindlustusobjekti kindlustusväärtuse jagatisega. Alakindlustust ei kohaldata, kui kindlustuslepingus on sätestatud esimese riski kindlustuse põhimõte.
- 1.5.2. Juhul kui kindlustatud ehitus- või paigaldustöö kindlustusväärtus suureneb kindlustusperioodi jooksul kuni 10% võrreldes kindlustusväärtusega kindlustuslepingu sõlmimise ajal, ei kohaldata alakindlustamise tingimust. Sellisel juhul ei või kindlustushüvitis ületada kindlustuslepingus sätestatud kindlustussummat.
- 1.5.3. Ülekindlustus. Kui kindlustuslepingus sätestatud kindlustussumma on suurem kui kindlustusväärtus, ei ületa selle kindlustuslepingu alusel maksmisele kuuluv kindlustushüvitis kindlustusväärtust.
- 1.5.4. Mitmekordne kindlustus. Juhul kui kindlustatud isikule kuulub sama kahju eest maksmisele kindlustushüvitis mitme kindlustuslepingu alusel, maksab iga kindlustusandja hüvitis vastavalt oma vastutuse proportsioonile, kusjuures kindlustushüvitiste kogusumma ei või ületada tekkinud kahju summat.

1.6. Kindlustuskaitse kehtivus

- 1.6.1. Kindlustuskaitse kehtib kindlustuslepingus määratud kindlustuskohas ehitusperioodil ja hooldusperioodil. Hooldusperioodi kindlustuskaitse kehtib ainult juhul, kui see on kindlustuslepingu poolte vahel eraldi kokku lepitud.
- 1.6.2. Ehitusperiood algab kindlustuslepingus määratud ehitusperioodi alguspäeval, kuid mitte enne ehitus- või paigaldustööde algust. Ehitus- või paigaldustööde alguseks loetakse töödeks kasutatava vara (ehitusmaterjalide, -masinate, abitoövahendite jms) kindlustuskohta jõudmine. Ehitusperiood lõpeb kindlustuslepingus sätestatud kindlustusobjekti üleandmise-vastuvõtmise päeval, kuid mitte hiljem, kui kindlustuslepingus märgitud ehitusperioodi viimasel päeval.
- 1.6.3. Hooldusperiood algab kindlustusobjekti üleandmise-vastuvõtmise päevale järgnevast päevast ja kestab kindlustuslepingus kokkulepitud aja. Hooldusperioodi alguseks peab ehitamine olema lõppenud ettenähtud valmiduses (ehitus- või paigaldustöö lõpp ei saa olla hilisem, kui kindlustuslepingus

märgitud ehitusperioodi viimane päev). Kui ehitus- või paigaldustöö ei ole lõppenud ettenähtud valmiduses, siis hooldusperioodi kindlustuskaitse ei jõustu.

1.7. Aastamahu kindlustamine

- 1.7.1. Aastamahu leping on kindlustusleping, kus varakindlustuse kindlustuskaitse kindlustusobjektiks on kindlustusperioodil kindlustusandjale deklareeritud üksikobjektid. Üksikobjektid deklareeritakse kindlustusandja poolt kehtestatud vormil.
- 1.7.2. Aastamahu lepingu kindlustusobjektiks on üksikobjektid, mille suhtes on täidetud kõik alljärgnevad tingimused:
 - ehitus- või paigaldustöödega alustatakse kindlustusperioodil ehitus- või paigaldustööde lõplik maksumus ei ületa kindlustuslepingus sätestatud maksimaalset üksikobjekti maksumust ehitusperioodi kestus ei ületa 12 kalendrikuud
 - kindlustusandja on kindlustusvõtjale kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis saatnud deklaratsiooni kinnituse.
- 1.7.3. Aastamahu lepinguga lepitakse kokku üldised tingimused, mis kehtivad kõigile aastamahu lepingu kindlustusobjektidele.
- 1.7.4. Aastamahu lepingus märgitud kindlustussummad kehtivad kõigi deklareeritud üksikobjektide kohta kokku ja kindlustussummad vähenevad väljamakstud kindlustushüvitise võrra.
- 1.7.5. Kui kindlustuspoliisile ei ole märgitud erikokkulepet, ei ole aastamahu lepinguga kindlustatud:
 - vesiehitised (sh paisud, veehoiud jms) ja sadamarajatised (sh kaid, muulid, põhjasüvendustööd, jms)
 - sillad, viaduktid, tunnelid
 - kaevanduses asuvad ehitised ja/või seadmed
 - ulatuslikud pinnasetööd (prügilad jms)
 - raudteed, raudteerajatised
 - lennuväljad, lennuväljal asuvad ehitised
 - energiatootmisjaamad (hüdroelektrijaamad, soojuse- ja elektri koostootmisjaamad, tuulegeneraatorid jms)
 - kasutatud seadmete paigaldamine.
- 1.7.6. Kindlustusandja ei hüvita kahju, mis on tekkinud kindlustusandjale deklareerimata üksikobjektidel või üksikobjektiga või mille deklaratsiooni pole kindlustusandja kinnitanud. Samuti ei hüvita kindlustusandja kahju, kui kahjujuhtum on toimunud enne deklaratsiooni esitamist või kinnitamist kindlustusandja poolt.

1.8. Hüvitamise kord ja hüvitatav kahju

- 1.8.1. Ehitatava ehitise ja/või paigaldatava seadme kahjustamise või hävimise puhul on kahjusumma kindlustusobjekti kindlustusjuhtumieelse seisundiga sarnasesse seisundisse viimiseks vajalik rahasumma.
- 1.8.2. Ehitusmasinate, ehitustööriistade ja ehitusplatsi sisseseade kahjustamise või hävimise puhul on kahjusumma kindlustusobjekti taastamise kulu. Kui kindlustusobjekti ei ole võimalik taastada, loetakse kahjusummaks sarnase jõudlusega, sarnaste tehniliste omadustega, sarnase amortisatsiooniga ning sarnase eeldatava kasutusajaga objekti asendusväärtus vahetult enne kindlustusjuhtumi toimumist. Kui kahjusumma on suurem kui kindlustusobjekti turuväärtus (turuhind), loetakse kahjusummaks alati kindlustusobjekti turuväärtus.
- 1.8.3. Kahjusumma ei hõlma kulusid, mis kindlustatud isikul oleks tekkinud isegi kindlustusjuhtumi toimumiseta, st kindlustusobjekti täienduste, paranduste, tavapärase hoolduse ja jooksva regulaarse remondi kulud.
- 1.8.4. Kui kahjusumma on suurem, kui vastava kindlustusjuhtumi või kindlustusobjekti hüvitispiiriga, loetakse kahjusumma võrdseks hüvitispiiriga.
- 1.8.5. Kindlustushüvitis kahjustatud või hävinud vara eest arvutatakse kahjusumma alusel, võttes arvesse võimalikku mitmekordset kindlustust, alakindlustust ja ülekindlustust. Väljaarvutatud kahjuhüvitistest arvatakse maha kindlustuslepingus või kindlustustingimustes sätestatud omavastutus. Iga kindlustusobjekti eest makstav kindlustushüvitis ei või ületada vastava kindlustusobjekti kindlustussummat.
- 1.8.6. Teostatud töödelt, ostetud materjalidelt ja muudelt kuludelt tasutud käibemaks arvatakse kahjusumma hulka ainult siis, kui see on lepingu sõlmimise ajal arvestatud vara kindlustusväärtuse ja kindlustussumma hulka.
- 1.8.7. Kindlustusandja maksab kindlustushüvitise tingimusele, et kindlustatud ehitist taastatakse kahjusumma või kindlustushüvitist kasutatakse kindlustatud vallasasja parandamiseks või asendamiseks ja selle kohta on esitatud kindlustusandjale vajalikud kuludokumendid
- 1.8.8. Kui osa kindlustatule tekitatud kahjust on hüvitatud kahju

tekitamise eest vasutava isiku poolt, makstakse kindlustushüvitis summas, millest on maha arvatud kahju tekitaja poolt tasutud summa.

- 1.8.9. PZU-l on õigus teha hüvitise maksmisel tasaarvestus kindlustuslepingu alusel kuni kindlustusperioodi lõpuni veel tasumata kindlustusmakse osas.

OSA II Vastutuskindlustuse kaitse

2.1. Kindlustusobjekt

Vastutuskindlustuse kindlustusobjekt on kindlustatud isiku vastutus kolmandale isikule õigusvastaselt põhjustatud varalise kahju eest, mis on tekitatud kindlustuslepingus märgitud varakindlustuse kindlustusobjekti ehitamis- või paigaldamistöö käigus ehitusperioodil (ehitusperioodi vastutuskindlustus). Kui kindlustuslepingus on varakindlustuse kindlustuskaitse osas kokku lepitud hooldusperioodi kindlustuskaitse, siis on võimalik valida lisakaitse vastutuskindlustuse kindlustusobjektiks ka kindlustatud isiku vastutus kolmandale isikule õigusvastaselt põhjustatud varaliste kahjude eest, mis on tekitatud kindlustuslepingus märgitud hooldusperioodil varakindlustuse kaitse kindlustusobjekti hooldustööde teostamise või ehitus- või paigaldusvigade kõrvaldamise käigus (hooldusperioodi vastutuskindlustus).

2.2. Kindlustusjuhtum

Vastutuskindlustuse kindlustusjuhtum on kindlustusperioodil toimunud ootamatu ja ettenägematu kahju tekkimine (edaspidi sündmus), mis on põhjuslikus seoses kindlustatud isiku kindlustuslepingus märgitud ehitus- või paigaldustööga, mille tagajärjel tekkis kolmandale isikule varaline kahju ning kindlustatud isikul on sellise kahju seadusjärgne hüvitamise kohustus. **Näiteks on kindlustusjuhtumiks ehitusplatsi naabruses asuva hoone fassaadi kahjustumine kindlustatud isiku kraana ümberkukkumise tagajärjel.** Kõik ühest ja samast põhjusest tulenevad sündmused ja ühest ja samast sündmusest tulenevad nõuded loetakse üheks kindlustusjuhtumiks. Kindlustusjuhtumi toimumise ajaks loetakse sellisel juhul esmase sündmuse toimumise aega. **Näiteks kahjustab varisenud telling mitut tänavale pargitud sõidukit, tegemist on ühe kindlustusjuhtumiga.**

2.3. Välistused

Lisaks käesolevas punktis toodud välistustele kohalduvad kindlustustingimuste OSA III punktis 8 toodud üldised välistused ja PZU kindlustuslepingute üldtingimustes toodud välistused. Kui kindlustuslepingus ei ole sätestatud teisiti, ei hüvita PZU:

- 2.3.1. kindlustatud isiku kasutuses, valduses, hoiul, töötlemisel jms olevale asjale (sealhulgas kinnisasjale) tekitatud kahju, sh asja vargus, röövimine, omastamine või kadumine (näiteks renditud tööriistade kahjustamine, tellija poolt üle antud materjali kahjustamine, olemasoleva hoone kahjustamine jms);
- 2.3.2. maa-aluse kaabli, torujuhtme või muu maa-aluse kommunikatsiooni kahjustumisest või hävimisest põhjustatud kahju;
- 2.3.3. vibratsioonist, toestuselementide eemaldamisest või nõrgenemisest, pinnase vajumisest põhjustatud kahju;
- 2.3.4. nõudeid, mille on esitanud kindlustatud isiku vastu tema ema-, tütar- või sidusettevõtte või isik, kes on kindlustatud isiku seaduslik esindaja, omanik, juht, pereliige või lähikondne;
- 2.3.5. kindlustatud isikute omavahelisi ja kindlustusvõtja ja kindlustatud isiku omavahelised nõuded;
- 2.3.6. lepingust tulenevaid kahju nõudeid, kui need laiendavad kindlustatud isiku vastutust, piiravad kindlustatud isiku õigusi või muul moel erinevad seaduses toodud kahju hüvitamise tingimustest. Näiteks kahju suurus või ulatust laiendavad kokkulepped, kokkulepe tagasinõudest loobumise osas, nõuete aegumistähtaaja pikendamine jms.
- 2.3.7. kahju, kui käesolevate tingimuste I osas määratletud kindlustusobjekt on kasutusele võetud enne ehitus- või paigaldustööde üleandmis-vastuvõtmise akti alla kirjutamist;
- 2.3.8. saamata jäänud tulu, v.a. isiku tervise kahjustamisega seotud sissetuleku vähenemine. Näiteks isiku palgavahe haiguslehel olles on hüvitatav kahju;
- 2.3.9. äri või tegevuse katkemisega seotud nõudeid;

- 2.3.10. liikluskindlustuse seaduse alusel hüvitamisele kuuluvat kahju;
- 2.3.11. kohustusliku vastutuskindlustuse alusel (näiteks jääme-seadusest, raudteeseadusest, vedelkütuseadusest jms tuleneva vastutuse suhtes) hüvitamisele kuuluvat kahju;
- 2.3.12. tähtaja või eelarve mittejärgimisest või hindade muutmise põhjustatud kulu või kahju. Näiteks tööde venimine, tööde kallinemine materjali hinnatõusu tõttu jms.
- 2.3.13. müüdid, vahendatud või toodetud toote puuduse tõttu tekkinud kahju. Selle kaitse jaoks on vajalik eraldi tootjavastutus-kindlustus;
- 2.3.14. kindlustatud isiku juures töötava isikuga toimunud tööõnnetuse või kutsehaiguse põhjustatud kahju. Selle kaitse jaoks on vajalik eraldi tööandja vastutuskindlustus;
- 2.3.15. erialaste konsultatsioonide, nõuannete, mõõtmiste, kalkulatsioonide koostamise, projekteerimise, planeerimise, ravimise jms erialase teenuse osutamisel tekkinud kahju. Selle kaitse jaoks on vajalik eraldi erialane vastutuskindlustus;
- 2.3.16. keevitusleegi vaatamisel tekkinud nägemisorganite kahjustusega seotud kahju;
- 2.3.17. vääramatu jõu tõttu tekkinud kahju;
- 2.3.18. käsundita asjaajamisest, alusetust rikastumisest, tasu avalikust lubamisest või asja ettenäitamisest tekkinud kahju;
- 2.3.19. vee-, sooja- või elektrivarustuse häiretest või katkemisest tingitud kahju;
- 2.3.20. kuriteoga tekitatud kahju, välja arvatud juhul kui kuritegu ei ole toime pandud ette kavetatult või tahtlikult ja kui kuritegu ei seisne finants- või kindlustuskelmuses. Juhul, kui PZU hüvitab kuriteo tõttu tekkinud kahju, on tal hüvitise ja käsitluskulude tagasinõudeõigus kuriteo toimepanija suhtes.
- 2.3.21. Kahju, mille põhjuseks on teenuse osutamata jätmine või kulu, mida kindlustatud isikul endal tuleb kanda selleks, et mittenõuetekohaselt teostatud tööd parandada või ümber teha (sh kindlustatud isiku enda kulud täiendava materjali või töötundide suhtes).

2.4. Kindlustuskaitse kehtivus

- 2.4.1. Kindlustuskaitse kehtib lepingu kokkulepitud kindlustusperioodil ja kindlustuskohas.
- 2.4.2. Kindlustuskaitse laieneb kindlustatud isiku vastu esitatud nõuetele, mis muutuvad sissenõutavaks hiljemalt ühe aasta jooksul pärast kindlustusperioodi lõppu ja mille aluseks on kahju toimus kindlustusperioodi jooksul.
- 2.4.3. Kindlustuslepingu pooled võivad kindlustuslepingu sõlmimisel kokku leppida nõuete esitamise laiendatud perioodi. Nõuete esitamise laiendatud periood pikendab nõuetest teatamise aega kokkulepitud aja võrra.

2.5. Hüvitamise kord ja hüvitatav kahju

- 2.5.1. Kindlustusjuhtumi toimumisel hüvitab PZU: kolmandale isikule kuuluva vallas- või kinnisvara füüsilise kahjustumise või hävimise tulemusel tekitatud kahju korral:
 - kahjustunud asja parandamiseks tehtud mõistlikud kulutused, kui need kulutused ei ületa kahjustunud asja tegelikku väärtust;
 - hävinud asja asemele samaväärse asja soetamiseks tehtud mõistlikud kulutused, mis ei ületa hävinud asja tegelikku väärtust. Kolmandale isikule kehavigastuse tekitamisest, tervise kahjustamisest või kolmanda isiku surma põhjustamisest tuleneva kahju korral:
 - mõistlikud ja vajalikud ravikulud ning kulutused toimetulekuks vajalike abivahendite soetamiseks ja kasutamiseks;
 - ajutisest või püsivast töövõimetusel tulenev sissetuleku kaotuse või vähenemine;
 - otsesed matusekulud ja surnud isiku ülalpeetava(te) elatise kaotuse või vähenemise vastavalt Eesti Vabariigi õigusaktidega kehtestatud korrale.
- 2.5.2. Kindlustushüvitis on rahasumma, mis makstakse välja kahju hüvitamiseks.
- 2.5.3. Õigusabikulud hüvitab PZU juhul, kui see on vajalik kindlustatud isiku vastu esitatud nõude tõrjumiseks ja kindlustatud isiku õiguste kaitseks. Hüvitamisele kuuluvad ainult PZU-ga eelnevalt kooskõlastatud õigusabikulud. PZU ei hüvita õigusabikulusi, kui tegemist ei ole kindlustusjuhtumiga või kahju hüvitamine on kindlustustingimustega välistatud.
- 2.5.4. Hüvitispiir (ehk kindlustussumma) on kõigi kindlustuslepingus kokkulepitud kohustuste maksimaalne väljamaksete summa.
- 2.5.5. Üksikjuhtumi hüvitispiir on maksimaalselt väljamakstav summa kõigi ühest ja samast sündmusest tulenevate nõuete suh-

- tes. Juhul, kui üksikjuhtumi hüvitispiiri ei ole eraldi kokku lepitud, loetakse see võrdseks kindlustuslepingu hüvitispiiriga.
- 2.5.6. Hüvitispiir väheneb kindlustuslepingu alusel väljamakstud hüvitise ja õigusabikulude võrra. Poolte kokkuleppel võib hüvitispiiri taastada. Hüvitispiiri taastamise eest võib PZU küsida lisatasu.
- 2.5.7. Kahju hüvitamisel lähtutakse sündmuse toimumise ajal kehtinud kindlustuslepingu tingimustest, hüvitamise ülempiirist ja omavastutusest.
- 2.5.8. PZU-l on õigus teha hüvitise maksmisel tasaarvestust kindlustuslepingu alusel kuni kindlustusperioodi lõpuni veel tasumata kindlustusmakse osas.
- 2.5.9. Kui kindlustatud isik on jõudnud kokkuleppele nõude esitajaga või juba hüvitanud nõude või selle osa, siis ei ole see PZU-le siduv, kui nõude tegelik suurus on tõendamata ja/või kindlustatud isiku hüvitamiskohustus on väieldav.

OSA III Tegevus kindlustuslepingu kehtivuse ajal ja kahjujuhtumi korral, üldised välistused

3. Kindlustusvõtja kohustused

- Kindlustusvõtja kohustused laienevad ka kindlustusvõtjaga seotud või temaga võrdsustatud isikutele (kindlustatud isik). Lisaks PZU kindlustuslepingute üldtingimustes sätestatud kohustustele on kindlustusvõtja kohustatud:
- 3.1. informeerima kindlustusandjat 10 (kümne) tööpäeva jooksul sama vara ja riskide suhtes kindlustuslepingu sõlmimisest teise kindlustusandjaga. Kindlustusandjale esitatavas teates peab kindlustusvõtja esitama andmed teise kindlustusandja, teise lepinguga kindlustatava vara, kindlustussummade ja kindlustatud riskide kohta;
 - 3.2. informeerima kindlustusandjat 5 (viie) tööpäeva jooksul, kui ehitus- või paigaldustöö väärtus muutub rohkem kui 10%;
 - 3.3. esimesel võimalusel teavitama kindlustusandjat ehitise või ehitus- või paigaldustööde üleandmise aja muudatusest (ehitusperioodi pikenedes kindlustuslepingus sõlmimisest märgituga). Kui ehitus- või paigaldustööde tegemise aeg pikeneb üle kindlustuslepingus märgitud ehitusperioodi, võib viimast kindlustusandja ja kindlustusvõtja kokkuleppe alusel pikendada. Kindlustusperioodi pikendamisel on kindlustusandjal õigus täiendavale kindlustusmaksle;
 - 3.4. esimesel võimalusel teavitama kindlustusandjat ehitus- või paigaldustööde täielikust või osalisest peatumisest, kui tööseisak kestab üle 30 päeva (ja seisakut ei ole ehitusprojekti ette nähtud);
 - 3.5. informeerima kindlustusandjat asjaoludest, mis võivad olla aluseks kindlustusvõtja vastu nõude esitamiseks (nt. kohustuste rikkumine, kahju tekkimine, kohtumenetluse algamine) viivitamatult, kuid mitte hiljem kui 5 (viie) tööpäeva jooksul.
 - 3.6. selgitama kindlustuslepingust tulenevaid kohustusi isikutele, kelle tegevus võib kaasa tuua kindlustustatud isiku vastutuse ja isikutele, kes oma tööülesannete tõttu peavad tagama kindlustustatud isiku kindlustuslepingu järgsete kohustuste täitmise.
 - 3.7. täitma õigusaktides ja kindlustuslepingus sätestatud ohutusnõudeid ning valdkonnaspetsiifiliselt kirjalikult loetletud nõuded, mille eesmärk on kahju tekkimise ärahoidmine või vähendamine.

4. Ohutusnõuded

Kindlustustustingimustes toodud ohutusnõuded kehtivad täiendavalt õigusaktides toodud nõuetele. Kindlustusvõtja, kindlustatud isik ja kindlustusobjekti seaduslik valdaja on kohustatud tundma ja täitma kindlustusobjekti puudutavaid õigusakte, ohutusnõudeid, kasutusjuhendeid, hooldusjuhendeid. Käesolevad ohutusnõuded kehtivad nii varakindlustuse, vastutuskindlustuse kui ka eritingimuste korral.

4.1. Üldnõuded

- 4.1.1. Ehitus- või paigaldustööd tuleb teostada vastavalt valdkonna õigusaktidele, ehitusnormidele ning projektkohaselt, järgides tööjooniseid, paigaldusjuhiseid, projekteerija juhiseid ning head ehitustava.
- 4.1.2. Ehitus- või paigaldustöö tegemiseks peab olema õigusaktidega ettenähtud ehitusluba või kohaliku omavalitsuse nõusolek.
- 4.1.3. Ehitus- või paigaldustöö teostamine tuleb dokumenteerida.
- 4.1.4. Ehitusplats peab olema piiratud ja tähistatud nii, et oleks

- takistatud kolmandate isikute pääs ehitusplatsile.
- 4.1.5. Ehitus- või paigaldustöö teostamise ajal tuleb rakendada meetmeid liiklejate ohutuse tagamiseks ehitusplatsi vahetus läheduses.
- 4.1.6. Kahju tekkimise ohu ilmnemisel tuleb alusitada kaitse- ja päästetegevusega (nt. paigutada ümber vara, kui seda ähvardab veetaseme tõus, torm, maalihe).
- 4.1.7. Ehitise lahtised avad (avatud katus, aknaavad jms) peavad sademetest tingitud kahju vältimiseks olema kaetud ajutise kattega. Kate peab olema sademekindel, kindlalt kinnitatud (püsima kuni 18m/s tuule korral) ning peab olema tagatud sadevete äravool.
- 4.1.8. Kindlustusobjekti projekteerimisel, ehitus- või paigaldustöö planeerimisel ja teostamisel tuleb arvestada ilmastikunähtuste (nt üleujutus) ettenähtava esinemissagedusega ja ulatusega kindlustuskohas. Kohtades, kus üleujutus või sademetest tingitud tulvavesi esinevad sagedamini kui kord 20 aasta jooksul, tuleb arvestada üleujutuse ohuga ning võtta kasutusele meetmed võimalike üleujutuse poolt tekitatavate kahjude vältimiseks.
- 4.2. Tuleohutus ja tuletööd**
- 4.2.1. Ehitamise käigus tuleb järgida kehtivates õigusaktides sätestatud tuletöö tegemisele esitatavaid nõudeid.
- 4.2.2. Tuletöö tegemisel tuleb tagada tuleohutus ja pidev järelevalve. Pärast tuletöö lõpetamist tuleb tagada tuletöö koha pidev kontroll kuni tuleohu äralangemiseni.
- 4.2.3. Tuletöid võib teostada isik, kes on läbinud tuletööde tegemise koolituse ja kellel on tuletöötunnistus.
- 4.2.4. Kindlustuskoht peab olema varustatud esmaste tulekustutusvahenditega vastavalt kehtivatele õigusaktidele. Esmased tulekustutusvahendid peavad olema igal ajal töokorras. Esmaste tulekustutusvahendite asukohad peavad olema selgelt märgistatud ja hõlpsalt ligipääsetavad.
- 4.2.5. Lõhkamistöde tegemisel tuleb järgida kehtivaid erinõudeid.
- 4.2.6. Kõrge tuleohtlikkusega ainete või plahvatusohtlike ainete käitlemisel tuleb järgida nende ainete käitlemiseks kehtestatud nõudeid.
- 4.2.7. Tuletõrjervee allikad peavad olema selgelt märgistatud ja aastaringselt ligipääsetavad.
- 4.3. Puhtus ja korrashoid**
- 4.3.1. Tuleohutuse tagamiseks tuleb kindlustuskoha ruumid ja territoorium puhastada tuleohtlikust prahist ja -jäätmest.
- 4.3.2. Tuleohtlikke jäätmehoidmeid tuleb hoida ohutus kauguses või tulekindlates hoidlates.
- 4.3.3. Ehitus- või paigaldustööde tegemisel tuleb kasutusele võtta tolmu levimist takistavad meetmed. Hoone piirkond, kus töid teostatakse, tuleb muust hoonest eraldada, et vältida kahjulike mõjude levikut (tolm, pritsmed, sädemed, tule levik jms).
- 4.4. Suitsetamine**
- 4.4.1. Suitsetamine on lubatud ainult selleks ettenähtud kohas. Suitsetamise koht peab olema varustatud ohutusnõuetele vastavate tuhatoosidega, mida tühjendatakse regulaarselt. Suitsetamine on keelatud kohas, kus on tuleohtlikke või plahvatusohtlikke aineid.
- 4.5. Ladustamine**
- 4.5.1. Ladustamiskohtade valikul tuleb arvestada ehitusmaterjalide tuleohtlikkust ja tulekahju levimise võimalikkust.
- 4.5.2. Tuleohtlikud ja kergesti süttivad materjalid tuleb ladustada teistest materjalidest eraldi.
- 4.5.3. Hoonete seinte lähedusse ei tohi ladustada tuleohtlikke aineid, materjale, masinaid või seadmeid. Kuja laius peab vastama Eesti Vabariigis kehtivate õigusaktidega kehtestatud nõuetele.
- 4.5.4. Ehitusmaterjali ladustamise kohale tuleb tagada juurdepääs.
- 4.5.5. Ehitusmaterjale tuleb ladustada selliselt, et nad oleks kaitstud maapinnast lähtuva niiskuse ning ilmastikuolude eest. Ilmastikuolude suhtes tundlike materjale tuleb kaitsta (katta kinni, tagada vajalik tuulutus vms).
- 4.5.6. Tuleohtlikke vedelikke ja kergesti süttivaid aineid hoitakse töötlemise kohas minimaalses koguses, mis on vajalik tööülesannete täitmiseks ning mis ei ületa ühe tööpäeva tarvidust.
- 4.5.7. Tuleohtlikke vedelikke ja kergesti süttivaid aineid tuleb hoida hermeetiliselt suletavas taaras.
- 4.6. Elektriseadmete ja ajutiste kütteseadmete kasutamine**
- 4.6.1. Ajutiste kütteseadmete kasutamisel järgitakse seadmete kasutusjuhendit. Ajutisi kütteseadmeid ei tohi jätta järelevalveta. Kütteseadmete paigaldamisel järgitakse nende kohus-
- tuslikku ohutuskaugust. Ajutised kütteseadmed tuleb kindlalt kinnitada ja neid ei tohi kinni katta.
- 4.6.2. Elektriseadmete rikked kõrvaldatakse viivitamatult. Elektriseadmed, mida väljaspool tööaega ei kasutata, lülitatakse välja.
- 4.6.3. Elektriseadmed ja -mootorid peavad olema kuivad ja neid tuleb regulaarselt puhastada. Mootorikaaned puhastatakse tolmust ja mustusest, et jahutusfunktsioon ei oleks takistatud. Jahutusvõred ei tohi olla blokeeritud.
- 4.6.4. Ajutine elektrijuhtmetestik peab olema kaitstud mehhaaniliste vigastuste eest.
- 4.6.5. Tulekahju või avarii korral peab olema võimalus elektrivool kiiresti välja lülitada. Lülitusseadmed peavad olema kergesti ligipääsetavas kohas, pealüliti peab olema märgistatud.
- 4.7. Ehitusmasinad ja – seadmed**
- 4.7.1. Ehitusmasinaid ja -seadmeid (edaspidi masinaid) tuleb kasutada järgides tootja nõudeid, kasutusjuhendit, kehtivaid õigusakte ning ametkondlikke ohutusnõudeid.
- 4.7.2. Masinate paigaldamisel, käitamisel ja tehnohooldusel (hooldusintervallid, materjalid, õlid jne) järgitakse masina tootja tehnilistes dokumentides esitatud nõudeid. Masinaid õlitatakse ning ülekanderihmade ja konveierlintide seisukorda kontrollitakse. Hüdraulilised torud peavad olema kaitstud ja neile ei ole lubatud avaldada ülemäärast mehhaanilist või termilist mõju.
- 4.7.3. Masinatel avastatavad defektid, nagu näiteks õlilekked, liigne vibratsioon, juhtmeühenduste sädelemine, juhtmete vigastatud isolatsioon ja muud sarnased puudused tuleb kõrvaldada viivitamatult.
- 4.7.4. Keelatud on masinate kasutamine tingimustes, mis ei vasta masinate tehnilistele tingimustele või tootja nõuetele, näiteks lubatud töstemkoormuse ületamine.
- 4.7.5. Masina kasutamine eesmärgil, milleks masin ei ole ette nähtud, on keelatud.
- 4.8. Kaevetööd**
- 4.8.1. Ehitus- või paigaldustööde tegemisel peab arvestama pinnase varisemis- ja liikumisohuga. Peab arvestama põhja – ja pinnase taseme muutusega ning vältima ehituskaeviku veega täitumist ja/või varisemist.
- 4.8.2. Kaevetöödel tuleb järgida kõiki asjakohaseid ohutusnõudeid, õigusakte ning ametkondlikke ohutuseeskirju.
- 4.8.3. Enne kaev- ning pinnasetööde alustamist tuleb selgitada ehitusplatsi läbivate maa-aluste kaablite, torustike ja muude kommunikatsioonide paiknemine. Kaablite, torustike ja kommunikatsioonide valdajatel tuleb hankida vajalikud asendiplaanid ning vajalikud kooskõlastused ja kaeveload.
- 4.9. Vibratsioon**
- 4.9.1. Ehitus- või paigaldustööde tegemiseks, millega kaasneb vibratsioon (näiteks vaiade rammimine) või lööklaine, tuleb valida sellised töömeetodid, millega ei tekitata kahju tööobjektile või muule varale.
- 4.9.2. Ehitus- või paigaldustööde planeerimisel tuleb arvesse võtta kõiki ohustatud ehitise kahjustumise või hävimise ennetamise meetmeid, ohustatud ehitist tuleb kaitsta, toetada konstruktsioonid jms.
- 4.10. Lammutustööd**
- 4.10.1. Enne lammutustöö alustamist peab kindlaks tegema, et lammutatav objekt on lahutatud kõigist võimalikest elektri-, gaasi-, vee- ja muudest ühendustest.
- 4.10.2. Asbesti sisaldavate ehitiste lammutamisel tuleb järgida kehtivaid erinõudeid.
- 4.11. Murdvargus ja vandalism**
- 4.11.1. Ehitusplats peab olema turvatud järgmiselt: territoorium peab olema tarastatud (suletud), kus töövälisel ajal on mehitatud valve või automaatne valvesignalisatsioon väljundiga ööpäevaringselt mehitatud koha või turvaettevõtte valvepulti. Valvesignalisatsioon peab olema paigaldatud muuhulgas ka ehitusplatsil asuvasse soojakusse või ehitisse, kus hoistatakse ehitusplatsi varustust ja/või materjale. Valvesignalistatsiooni andurid tuleb paigaldada selliselt, et on tagatud häiresignaali edastamine. Ladustamine, ehitustehnilised lahendused jms ei tohi andurite tööpiirkonda ega tundlikkust vähendada.
- 4.11.2. Ehitusmasinaid tuleb väljaspool tööaega hoida turvatud ehitusplatsil või kui see ei ole võimalik (näiteks teedeehituse korral) mõnel muul turvatud territooriumil.
- 4.11.3. Väljaspool tööaega tuleb kõik väiketööriistad paigutada ruumi, soojakusse või konteinerisse, mis on lukustatud ning varustatud valvesignalisatsiooniga, mille häire edastatakse turvaette-

- võttesse või ehitusplatsi valvurile.
- 4.11.4. Ehitisest või ruumidest lahkudes suletakse ja lukustatakse kõik ukсед, aknad, luugid ning muud ehitise ja ruumide avad sellisel viisil, et ilma vara asukohta juurdepääsu piiravat barjääri või lukku lõhkumata ei ole võimalik kindlustuskohta siseneda. Ehitisest või ruumidest lahkudes aktiveeritakse kindlustuslepingus sätestatud turvahäiresüsteem.
- 4.11.5. Kindlustusvõtja peab tagama, et turvahäiresüsteemi käivitumisel ja häiresignaali saamisel kontrollib kindlustuskohaks olevat ehitist, või ruume nii väljast kui ka seest turvafirma töötaja või kindlustatud isiku esindaja.
- 4.11.6. Kolmandad isikud ei tohi saada võtmeid ja turvahäiresüsteemi koodi enda valdusesse. Võtme või koodi kaotamise korral või kui kolmandad isikud saavad ebaseadusliku juurdepääsu võtmele või koodile, vahetab kindlustatud isik luku või koodi viivitamatult.
- 4.11.7. Turvakaamerate salvestisi säilitatakse vähemalt 7 päeva.
- 4.12. Veevarustus-, kanalisatsiooni-, kütte- ja jahutussüsteemid, kaablid**
- 4.12.1. Enne ehitus- või paigaldustööde alustamist tuleb varjatud kaablite, mahutite, torustike ja muude kommunikatsioonide asukoht plaani või projekti järgi kindlaks teha, tööde teostamine peab olema kooskõlastatud nimetatud objektide omaniku või valdajaga ning tööde teostamisel tuleb järgida kõiki vastavate tööde teostamise nõudeid ja ettekirjutusi.
- 4.12.2. Torustiku täitmisel ja katsetustöödel tuleb tagada piisav järelevalve ning kohene reageerimine võimaliku lekke korral. Ehitise osi, töövahendeid, seadmeid ja materjale, mida vedelikud võivad kahjustada, tuleb võimaliku lekke eest kaitsta.
- 4.12.3. Tühjalt seisvates ehitistes või ruumides peab veetorustik, küttesüsteem, ventilatsiooni- või konditsioneerisüsteem ja kanalisatsioonitorustik olema tühjendatud. Külmunud torude ülesulatamine lahtise leegiga ei ole lubatud.
- 4.12.4. Torude survekatse tegemisel veega tuleb arvestada ümbritseva temperatuuriga. Kui temperatuur on alla null kraadi tuleb arvestada ohuga, et torude läbimõõtu arvestades ei pruugi olla võimalik torusid täielikult tühjendada; siseseintele võib jääda vett, mis seal jäätab.

5. Kindlustusvõtja kohustused kindlustusjuhtumi toimumise korral

- 5.1. Kindlustusvõtja on kindlustusjuhtumi toimumisel kohustatud teavitama sellest esimesel võimalusel pädevaid ametiasutusi (politseid vargusest, päästeametit tulekahjust, plahvatusel).
- 5.2. Kindlustusvõtja on kohustatud viivitamatult vastavalt võimalustele ja asjaoludele rakendada kõiki mõistlikke meetmeid kahjude suurenemise vältimiseks, kindlustusobjekti päästmiseks ja kahju vähendamiseks. Kahju vähendamise ja eseme päästmiseks tehtavad kulud hüvitab kindlustusandja, olenemata sellest, kas nende kulude kandmisega saavutati soovitud tulemus või mitte.
- 5.3. Kindlustusvõtja on kohustatud teatama kindlustusandjale kindlustusjuhtumi toimumisest viivitamatult, kuid mitte hiljem kui 5 (viie) tööpäeva jooksul. Teade peab sisaldama täpset informatsiooni kõikide selleks momendiks teadaolevate asjaolude kohta, mis juhtumiga seonduvad.
- 5.4. Kindlustusvõtja on kohustatud tagama kahjustatud vara allesoleku kindlustusjuhtumi järgses seisundis, kuni kindlustusandja esindaja saabub kahjustatud vara üle vaatama, välja arvatud juhul, kui kindlustusandja esindaja kinnitab kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis, et see ei ole vajalik. Kui kindlustusandja esindaja annab vara või selle jäänuste kaitsmise kohta mingeid juhiseid, tuleb need täita.
- 5.5. Kindlustusvõtja peab esitama kindlustusandjale kõik olemasolevad dokumendid, tõendid ja täieliku teabe, mida on vaja PZU lepinguliste kohustuste kindlaksmääramiseks ja/või kahjude eest vastutavate isikute vastu nõude esitamiseks, võltama PZU-d hankima vajalikku teavet ja dokumente ning tegema kindlustusandjaga koostööd viimasele üle läinud tagasinõude õiguse teostamiseks.
- 5.6. Kindlustusvõtja peab esitama kõik olemasolevad dokumendid ja andmed kindlustusobjekti seisukorra ja väärtuse vähendamise kohta. Kindlustusandja nõudmisel peab kindlustusvõtja või kindlustatud isik esitama ka dokumendid kindlustusjuhtumi asjaolude ja tagajärgede kohta ning kahjusumma kohta, mida kindlustusvõtjal või kindlustatud isikul on seaduse või muude õigusaktide kohaselt õigus saada.
- 5.7. Juhul, kui seoses kindlustusjuhtumiga on selleks pädevate

riiklike institutsioonide poolt algatatud uurimine, järelevalve- ja/või kohtumenetlus või on kolmandate isikute poolt esitatud nõudeid kahju hüvitamiseks, tuleb sellest koheselt kindlustusandjat teavitada, isegi juhul, kui kindlustusjuhtumi toimumisest on juba eelnevalt kindlustusandjat teavitatud.

- 5.8. Kindlustusvõtja peab kindlustusandjale teatama tema vastu kahjunõude esitamisest viivitamatult, kuid mitte hiljem kui 5 (viie) tööpäeva jooksul arvates vastava nõude kättesaamisest. Teade peab olema esitatud vähemalt kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.
- 5.9. Kindlustusvõtja ei ole õigustatud tema vastu esitatud kahjunõuet ilma kindlustusandja eelneva nõusolekuta täielikult või osaliselt tunnustama ja/või rahuldama.

6. Omavastutus

- 6.1. Omavastutus on kindlustuslepingus kokkulepitud rahasumma, mis iga kindlustusjuhtumi korral jääb kindlustusvõtja kanda. Omavastutus arvatakse hüvitatavast kahjust maha viimasena. Kui kahju on suurem kui kindlustussumma või hüvitispiir, siis arvatakse omavastutus maha kindlustussummast või hüvitispiirist.
- 6.2. Vastutuskindlustuse puhul arvestatakse ühest ja samast põhjusest või sündmusest tulenevate nõuete suhtes omavastutust vaid esimese väljamakstava kindlustushüvitise korral.
- 6.3. Õigusabikulude suhtes omavastutust ei rakendata, v.a siis, kui on kindlustuslepingu pooled on teisiti kokku leppinud.
- 6.4. Kui ühel ajal tekib kindlustuskohas sama juhtumi tagajärjel hüvitamiskohustus nii vara- kui ka vastutuskindlustuslepingu osa alusel, siis rakendatakse kahju hüvitamisel ühte, suurimat omavastutust.

7. PZU vabanemine kindlustuslepingu täitmise kohustusest

- PZU vabaneb osaliselt või täielikult kindlustuslepingu täitmise kohustusest, kui:
- 7.1. kindlustusvõtja või kindlustatud isik on rikkunud kindlustuslepingust tulenevaid kohustusi ja/või ohtusnõudeid ja see on põhjuslikus seoses kindlustusjuhtumi toimumise ja/või selle tagajärjel tekkinud kahju suurusega või kindlustusandja täitmise kohustuse ulatusega;
- 7.2. kindlustatud isik loobub oma tagasinõude õigusest eeldusel, et nõudest mitteloobumise korral oleks saanud nõuda kahju hüvitamist kolmandalt isikult.

8. Üldised välistused

- Üldisi välistusi kohaldatakse nii vara- kui ka vastutuskindlustuse kaitse korral. PZU ei hüvita kahju:
- 8.1. kui kindlustusobjekti kahjustumine, hävimine või kaotsimine ei toimunud kindlustuskohas äkilise ja ettenägematu sündmuse tõttu kokkulepitud kindlustuskaitse kehtivuse ajal;
- 8.2. kui kindlustusjuhtumi põhjuseks on kindlustusvõtja, kindlustatud isiku või soodustatud isiku tahtlus või raske hooletus;
- 8.3. kui kindlustushüvitise nõue põhineb pettusel, st kindlustusvõtja, kindlustusvõtjaga võrdsustatud isik, kindlustatud isik või soodustatud isik on püüdnud kindlustusandjat eksitada, moonutatades fakte või esitades väärat, eksitavat või mitte-täielikku teavet, suurendades seeläbi põhjendamatu kahju suurust;
- 8.4. kui kahjujuhtumi toimumise fakt ei ole kinnitamist leidnud politsei või päästeameti poolt, eeldusel, et juhtumist tuli neile teatada;
- 8.5. kui kahju on täies ulatuses hüvitatud kahju tekitamise eest vastutava isiku poolt;
- 8.6. kui see on mittevaraline (moraalne) või puhtmajanduslik kahju;
- 8.7. kui see on trahv, sunniraha, hoiatustrahv, sanktsioon, viivitasu vms;
- 8.8. kui kindlustusleping on sõlmitud pärast kahjujuhtumi toimumist;
- 8.9. kui kahju tekkis ehitustööde täieliku või osalise peatumise ajal (seisakut ei olnud ehitusprojekti ette nähtud ega olnud tingitud Osa I alusel hüvitamisele kuuluvast kindlustusjuhtumist);
- 8.10. kui kahju põhjuseks on projekteerimisviga või nõuetekohase projekti puudumine;
- 8.11. mille põhjuseks on pinnaseuuringu puudumine või ebapiisav uuring;
- 8.12. kui kahjujuhtumi põhjuseks on kindlustusvõtja või temaga võrdsustatud isiku (kindlustatud isiku) tegevus alkoholi- või narkootikumide, toksiliste või muude psühhotroopsete ainete

- mõju all. Kui kahju põhjustanud isik keeldub vahetult pärast kahju tekkimist joovert tuvastamast, loetakse, et ta oli kahju tekkimise ajal alkoholi, narkootikumide või psühhotroopsete ainete mõju all. Sama kehtib juhul, kui eelnimetatud aineid tarvitati pärast kahju tekkimist, kuid enne politsei kohale saabumist või joovert tuvastamise ettepaneku tegemist.
- 8.13. kui kahju põhjuseks on tuumarelv, sõda või sõjalise operatsiooni taoline olukord, ülestõus, rahvarahutus, streik, töökatkestus, terrorism, tuumaenergia või radioaktiivsus;
- 8.14. kui kahju põhjuseks on vara arestimine, konfiskeerimine või hävitamine võimuorganite korraldusel;
- 8.15. kui kahju põhjuseks on maavärin või seisiline aktiivsus;
- 8.16. kui kahju põhjuseks on keskkonnale tekkinud kahju;
- 8.17. kui kahju põhjuseks on asbest, toksiline hallitus, seen või majavamm, geneetiliselt muundatud aine või organism, elektromagnetväli, infektsioon (Anthrax, HIV, AIDS jms), radioaktiivne kiirgus, tulirelv, lõhkeaine või -seadeldis, tubakas või tubakatoode, narkootiline aine või mürk sh pestitsiidid;
- 8.18. kui kahju põhjuseks on igat liiki andmetöötlussüsteemi rikked, andmete või elektrooniliste andmetöötlusmeetodite ja -raken-duste väär kasutamine, küberrünnak, hooletus andmete asen-damisel või täiendamisel kindlustatud isiku elektroonilises andmetöötlussüsteemis;
- 8.19. kui kahju tekkimine oli ettenähtav ja ootuspärane.
- 8.20. kui kahju on tekkinud sündmusest või asjaolust, millest kind-lustusvõtja või kindlustatud isik oli teadlik enne kindlustus-lepingu sõlmimist. **Näiteks teab kindlustatud isik enne riski kindlustamist, et vigastas ehituse käigus toru kuigi kahju ei ole veel tekkinud või ilmnenu;**
- 8.21. kui töid teostaval ehitusettevõtjal (peatöövõtjal ja alltöövõt-jatel) puudub õigusaktidega nõutav kvalifikatsioon, litsents, registreering, tegevusluba, majandustegevuse teade vms;
- 8.22. mis on tekitatud väljaspool kindlustuslepingus märgitud ehit-us- või paigaldustööd. **Näiteks kui kindlustatud on elektritööd hoones, siis ei kaeta kahju, mis tekib toru-töödest.**
- 8.23. mis on tekkinud hoone, rajatise, seadme või nende osade silmnähtavalt või teadaolevalt kehvast seisundist või hoolsus-kohustuse eiramisest sh esmaste kahju ärahoidmise meetme-te mitte rakendamise puuduse avastamisel;
- 8.24. mis on tekkinud sademete sattumisest hoonesse, välja arva-tud juhul, kui tegemist oli ootamatu ja ettenägematu esmase sündmusega, mis ei olnud tingitud hoone teadaolevalt keh-vast seisundist, katmata avadest või hoolsuskohustuse eirami-sest
- 8.25. Mis seisneb lekkinud vee-, kütuse-, gaasi-, või muu lekkinud aine enda maksumuses.
- 8.26. mis on tekkinud seoses:
- 8.26.1. vaiade ja tugimüüride elementide asendamisega või paran-damisega, mis on:
- paigaldatud valesse kohta või valesti või kinni kiilunud nende ehitamise käigus;
 - rammimisel või vaia väljatõmbamisel kahjustunud või täielikult purunenud;
 - kahjustunud või mittetöökorras rammimisseadme või mantel-toru tõttu jäänud lõpuni sisserammimata;
- 8.26.2. sulundseina sulundvaiade tiheduse taastamisega;
- 8.26.3. sulundseina lekete likvideerimisega;
- 8.26.4. tühimike täitmise ja kadunud täiteaine asendamisega;
- 8.26.5. olukorraga, kus vaiad või teised vundamendielemendid ei ole läbinud staatilist katsetust või pole saavutanud oma planeeri-tavat kandevõimet;
- 8.26.6. vaiade mõõtmete või kuju taastamisega.
- 8.26.7. Käesoleva alapunktiga ei välistata loodusjõudude poolt tekitat-ud kahju hüvitamist.
- 8.27. mis on seotud lammutamisele või demonteerimisele mitte-kuuluva objekti lammutamisega või demonteerimisega või lammutatava/demonteeritava objektiga vahetult seotud objek-ti kahjustamisega. Kindlustuskaitse lammutatava objektiga vahetult seotud olemasoleva objektile (näiteks ühine sein) tekkinud kahju osas kuulub hüvitamisele ainult siis, kui tek-kinud kahju ei ole tööde sisu arvestades oma olemuselt ooda-tav, tavapärane ja ettenähtav;
- 8.28. mis on tekitatud laevale, laeva poolt või seotud töödega lae-vas (näiteks laevaehtus ja –remont, laeva ja muu veesõiduki kasutamine, hooldus või muul viisil teenindamine) või õhu-sõidukile, õhusõiduki poolt või seotud töödega õhusõidukis (näiteks õhusõiduki kasutamine sh mehitamata õhusõiduk, hooldus või muul viisil teenindamine);
- 8.29. mis on seotud maismaal mitteasuvate (off-shore) objektidega ja vesiehituse objektidega, vee-aluste töödega, lõhkamis-töödega, maa-aluste kaevandustega ja töödega lennujuh-timistornis või lennujaama territooriumil.
- 8.30. mille põhjuseks on oksüdeerumine, kindlustusobjekti kasuta-misest või mittekasutamisest tingitud kulumine, korrodeeru-mine, seenetamine, katlakivi tekkimine, metalli väsimine, liig-niiskus, ilmastikuolud, väliskeskkonna tingimused või muu sarnane pikaajaline protsess.

9. Kindlustusandja tagasinõudeõigus

- 9.1. Kindlustusandjale läheb tema poolt hüvitatava kahju ulatuses üle kindlustusvõtjale või kindlustatud isikule kolmanda isiku vastu kuuluv kahju hüvitamise nõue. Juhul, kui alltöövõtjaga seotud risk on kindlustatud ehituse koguriskikindlustuse vara-kindlustuse alusel, siis kindlustusjuhtumi toimumisel ei esita PZU tagasinõuet alltöövõtja vastu.

OSA IV Ehituse koguriskikindlustuse eritingimused

Eritingimusi kohaldatakse ainult siis, kui eritingimus on kind-lustuspoliisile märgitud.

002 Ristvastutuse kindlustuskaitse

Kindlustuslepingu pooled on kokku leppinud, et erinevalt kindlustustingimustes märgitud laieneb OSA II vastutuskind-lustuse kindlustuskaitse kindlustatud isikute omavahelistele nõuetele nii, nagu iga osapoolga oleks sõlmitud eraldi kind-lustusleping. Käesoleva eritingimuse kindlustuskaitse kehtib eeldusel, et kindlustusvõtja on tasunud kokku lepitud lisa-makse.

Kindlustusandja ei hüvita käesoleva eritingimuse alusel:

- kahjusid, mis on tekkinud Ehituse koguriskikindlustuse tin-gimuste varakindlustuse osa alusel kindlustatud või kindlus-tamisele kuuluvatele kindlustusobjektidele.

- kehavigastuse tekitamisest, tervise kahjustumisest võis surma põhjustamisest tulenev kahju, mis oleks hüvitatav Tööandja vastutuskindlustuse lepingu alusel.

Kindlustusandja hüvitab kõigi kindlustatud isikute poolt tekitat-ud kahjud kokku maksimaalselt kindlustuspoliisil märgitud hüvitspiiri ulatuses nii ühe kahjujuhtumi kohta kui ka kogu kindlustusperioodi jooksul kokku.

Näide 1: Ehitustöö käigus pritsib üks alltöövõtja koge-mata värvi teise alltöövõtja isiklikule autole. Sõidukile tekkinud kahju kuulub hüvitamisele.

Näide 2: Alltöövõtja tekitab oma tegevuse käigus kogemata kahju ehitatud hoone osale. Ehitatud hoone osale tekkinud kahju ei kuulu ristvastutuse alusel hüvi-tamisele. Kahju hüvitamine toimub Ehituse koguriski-kindlustuse tingimuste varakindlustuse osa alusel.

003 Harilik hooldusperioodi kindlustuskaitse

Kindlustuslepingu pooled on kokku leppinud, et OSA I vara-kindlustuse kindlustuskaitse laieneb kindlustuslepingus märgitud hooldusperioodile. Hüvitatakse kindlustatud töövõtjate poolt lepinguliste hooldustööde tegemise käigus või ehitus-perioodil tehtud ehitus- või paigaldustöö vigade kõrvaldamise käigus põhjustatud kindlustuslepinguga kindlustatud ehitus-või paigaldustöö kahjustumine või hävimine. Käesoleva eri-tingimuse kindlustuskaitse kehtib eeldusel, et kindlustusvõtja on tasunud kokku lepitud lisamakse.

Näide 1. Pärast ehitustööde lõppemist tekkis ehitatud hoone seina pragu. Ehitaja tuli hooldusperioodi ajal puudust likvideerima, kuid lõhkus selle käigus koge-mata veetoru ning väljavoolanud veest tekkis kahju siseviimistlusele. Toru remont ja väljavoolanud veest siseviimistlusele tekkinud kahju kuulub hariliku hool-dusperioodi kindlustuskaitse alt hüvitamisele. Seina prao taastamine hüvitamisele ei kuulu, kuna ei hüvita-ta puudusega ehitustöö remontimise maksumust.

Näide 2. Pärast ehitustööde lõppemist tekkis ehitatud hoones veeavarii ning väljavoolanud veest tekkis kah-ju siseviimistlusele. Veeavarii leidis aset hariliku hool-dusperioodi kindlustuskaitse ajal. Selgus, et kahju põhjuseks oli pressimata jäänud toruühendus. Toru-tööd ei kuulu hüvitamisele, kuna ei hüvitata puuduse-

ga ehitustöö remontimise maksumust. Samuti ei kuulu hüvitamisele väljavoolanud veest siseviimistlusele tekkinud kahju, kuna harilikku hooldusperioodi kindlustuskaitse alt ei ole hüvitatav kvaliteetse osa kahjustamine, mis on tekkinud ehitusperioodil teostatud puudusega töö või kindlustatu poolt ehitusperioodil kasutatud puudusega materjali tõttu (sellist kahju on võimalik kindlustada laiendatud hooldusperioodi kindlustuskaitsega).

004 Laiendatud hooldusperioodi kindlustuskaitse

Kindlustuslepingu pooled on kokku leppinud, et OSA I varakindlustuse kindlustuskaitse laieneb kindlustuslepingus määratud hooldusperioodile. Hüvitatakse kindlustusobjektiks oleva ehitise või paigaldatava seadme kvaliteetse osa hooldusperioodil hävimine või kahjustumine:

1. Mis on põhjustatud kindlustatud töövõtjate poolt lepinguliste hooldustööde tegemise käigus või ehitusperioodil tehtud ehitus- või paigaldustöö vigade kõrvaldamise käigus.
2. Mis on põhjustatud kindlustatud isiku poolt ehitusperioodil teostatud puudusega töö või kindlustatud isiku poolt ehitusperioodil kasutatud puudusega materjali tõttu.

Käesoleva eritingimuse kindlustuskaitse kehtib eeldusel, et kindlustusvõtja on tasunud kokku lepitud lisamakse.

Näide. Pärast ehitustööde lõppemist tekkis ehitatud hoones veeavarii ning väljavoolanud veest tekkis kahju siseviimistlusele. Veeavarii leidis aset laiendatud hooldusperioodi kindlustuskaitse ajal. Selgus, et kahju põhjuseks oli pressimata jäänud toruühendus. Väljavoolanud veest siseviimistlusele tekkinud kahju kuulub laiendatud hooldusperioodi kindlustuskaitse alt hüvitamisele. Torutööd hüvitamisele ei kuulu, kuna ei hüvitata puudusega ehitustöö remontimise maksumust.

006 Lisatasud ületundide, öötöö, riiklikel pühadel töötamise eest, kiirvedude lisakulu

Kindlustuslepingu pooled on kokku leppinud, et OSA I varakindlustuse kindlustuskaitse kindlustusjuhtumi korral hüvitatakse järgmised kindlustatud isiku lisakulutused kindlustusjuhtumist tingitud kahju kõrvaldamiseks: lisatasud ületunnitöö, öötöö, riiklikel pühadel töötamise eest. Hüvitatakse ka kulutused kindlustusobjekti taastamiseks vajalike veoste kiirendatud kohaletoometamiseks. Ei hüvitata õhustranspordi kulusid.

Kui varakahju tekkimisel on kahjustunud kindlustusobjekti(de) kindlustussumma väiksem nende taastamis- või taassoetamisväärtusest (alakindlustus), siis käesoleva eritingimuse alusel hüvitatakse lisakulude summat vähendatakse samas proportsioonis.

Käesoleva eritingimuse kindlustuskaitse kehtib eeldusel, et kindlustusvõtja on tasunud kokku lepitud lisamakse.

007 Õhustranspordi lisakulu

Kindlustuslepingu pooled on kokku leppinud, et OSA I varakindlustuse kindlustuskaitse kindlustusjuhtumi korral hüvitatakse kindlustatud isiku kulutused õhustranspordile, kui need on vajalikud kindlustusobjekti kindlustusjuhtumieelse seisukorra taastamiseks.

Kindlustusandja hüvitab kahjud käesoleva eritingimuse alusel kindlustuspoliisil märgitud hüvitispiiri ulatuses nii ühe kahjujuhtumi kohta kui kindlustusperioodi jooksul kokku.

Käesoleva eritingimuse kindlustuskaitse kehtib eeldusel, et kindlustusvõtja on tasunud kokku lepitud lisamakse.

010 Välistus – üleujutus

Kindlustuslepingu pooled on kokku leppinud, et kindlustusandja ei hüvita kindlustatud isikule kahju, mis on otseselt või kaudselt põhjustatud tulvaveest ja/või üleujutusest.

013 Varakindlustuse kaitse ladustamisel väljaspool ehitusplatsi

Kindlustuslepingu pooled on kokku leppinud, et OSA I varakindlustuse kindlustuskaitse laieneb väljaspool kindlustuspoliisile märgitud kindlustuskohta ladustatava vara hävimisele või kahjustumisele. Käesoleva eritingimuse kindlustuskaitse

kehtib eeldusel, et kindlustusvõtja on tasunud kokku lepitud lisamakse. Kindlustuskaitse ei laiene varale, mida toodetakse, töödeldakse või ladustatakse tootja, vahendaja või tarnija ruumides.

Kindlustusandja ei hüvita kahju, mis on põhjustatud laohoone- te ning ladustamisplatside üldtunnustatud kahjuennetusmeetmete eiramisest. Nende meetmete hulka kuuluvad eelkõige nõuded, mille kohaselt:

1. Peab olema tagatud, et ladustamisala on suletud (kas hoone või tarastatud territoorium), valvatud ning tuleohetusnõuded on täidetud vastavalt asukohale ning ladustatava vara liigile.
2. Ladustatavate materjalide grupid peavad olema eraldatud üksteisest tulekindlate seintega või nende vahel peab olema tuleohutusküla, mille laius peab vastama Eesti Vabariigis kehtivate õigusaktidega kehtestatud nõuetele.
3. Kohtades, kus üleujutus või sademetest tingitud tulvavesi esinevad sagedamini kui kord 20 aasta jooksul, tuleb ladustamiskoha valikul arvestada üleujutuse ohuga ning võtta kasutusele meetmed võimalike üleujutuse poolt tekitatavate kahjude vältimiseks

100 Kindlustuskaitse masinate ja seadmete testimisel

Kindlustuslepingu pooled on kokku leppinud OSA I varakindlustuse kindlustuskaitse laiendamises järgmiselt: Kindlustusperioodi pikendatakse sisseseade (masinate) testimisperioodi võrra, kuid mitte üle 4 (nelja) nädala, arvates testimise alguskuupäevast.

Kui osa sisseseadest või üks või mitu masinat on testitud ning võetud kasutusele või antud tellijale üle, siis lõppeb eelnimetatud masinate või sisseseade osas kindlustuskaitse. Ülejäänud masinatele ja sisseseadele kindlustuskaitse jätkub.

Lisaks on kokku lepitud, et masinatele ja seadmetele nende testimisperioodil ei kehti käesolevate kindlustustingimuste varakindlustuse osa välistuste punkt 1.3.3 ja üldiste välistuste punkt 8.10, kuid kehtestatakse järgnev välistus:

“Hüvitamisele ei kuulu kindlustusobjekti kahjustumine või hävimine, mille põhjuseks on projekteerimisviga, puudusega materjal või metallivalu, samuti puudusega töö, välja arvatud puudulik monteerimine.”

Kasutatud masinate või seadmete korral lõppeb kindlustuskaitse vahetult enne testimise alustamist.

Käesoleva eritingimuse kindlustuskaitse kehtib eeldusel, et kindlustusvõtja on tasunud kokku lepitud lisamakse.

102 Maa-aluseid kaableid, torustikke ja muid maa-aluseid kommunikatsioone puudutavad eritingimused

Kindlustuslepingu pooled on OSA II vastutuskindlustuse kindlustuskaitse osas kokku leppinud, et kindlustusandja hüvitab kindlustatud isikule olemasolevate maa-aluste kaablite ja/või torustike või muude maa-aluste objektide hävimise või kahjustumise ainult siis, kui kindlustatud isik on enne ehitus- või paigaldustööde alustamist esitanud järelepärimise pädevatele ametkondadele nimetatud kaablite, torustike ja/või muude maa-aluste objektide täpse asukoha kohta, vormistanud nõuetekohased kooskõlastused ning on rakendanud oma võimaluste piires nõutavaid mõistlikke ohutusmeetmeid nimetatud objektide kahjustumise vältimiseks.

Hüvitatakse kulutused kaabli, torujuhtmete ja/või muude maa-aluste objektide kindlustusjuhtumi järgsele remondile. Ei hüvitata kommunikatsioonide kahjustamisest põhjustatud kaudseid kahjusid, nõudeid, trahve ja/või saamata jäänud tulu.

113 Ehitusmaterjali maismaal transportimisel tekkinud kahju

Kindlustuslepingu pooled on kokku leppinud, et OSA I varakindlustuse kindlustuskaitset laiendatakse kahjule, mis on tekkinud ehitusmaterjali transportimisel maismaal veose lähtekohast ehitusplatsile. Kindlustuskaitse kehtib ehitusmaterjali transportimisel Eesti Vabariigis, kui pooled ei ole kokku leppinud teisiti. Ei hüvitata kahjusid, mis on tekkinud õhu- ja vee-transporti kasutamisel.

Antud eritingimuse alusel hüvitatakse maksimaalne kahjusumma ei tohi ületada kindlustuspoliisile märgitud hüvitispiiri. Käesoleva eritingimuse kindlustuskaitse kehtib eeldusel, et

Kindlustusvõtja on tasunud vastava kokkulepitud lisamakse.

115 Projekteerimisvead

Kindlustuslepingu pooled on kokku leppinud, et käesolevate kindlustustingimuste üldiste välistuste punkti 8.10 ei kohaldata ja OSA I varakindlustuse osa punkt 1.3.3 sõnastatakse järgnevalt:

Kindlustusandja ei hüvita kulusid puudusega materjalist, puudusega tööst või projekteerimisvigadest tingitud purunenud detailide või puudusega materjali asendamiseks/parandamiseks.

Kui puudusega materjal, puudusega töö või projekteerimisvead põhjustavad kahju kindlustusobjekti kvaliteetsesele osale, hüvitab kindlustusandja kvaliteetsesele osale tekkinud kahju kindlustuslepingus kindlaksmääratud ulatuses. Käesoleva eritingimuse kindlustuskaitse kehtib eeldusel, et kindlustusvõtja on tasunud kokku lepitud lisamakse.

116 Tellija poolt vastu võetud või kasutusele võetud ehitus- või paigaldustöö tulemile tekkinud kahju

Kindlustuslepingu pooled on kokku leppinud, et OSA I varakindlustuse kindlustuskaitse laieneb tellija poolt kaetud tööde aktiga vastu võetud ja/või eksploatatsiooni antud kindlustatud ehitus- või paigaldustöö tulemile tekitatud kahjudele, kui need kahjud on põhjustatud käesoleva kindlustuslepingu alusel kindlustatud ehitus- või paigaldustööde läbiviimisel toimunud kindlustusjuhtumitest ning on toimunud kindlustusperioodi jooksul.

Käesoleva eritingimuse kindlustuskaitse kehtib eeldusel, et kindlustusvõtja on tasunud kokkulepitud lisamakse.

117 Vee, kanalisatsiooni või muu välistrassi torustike ehitamisel tekkinud kahju

Kindlustuslepingu pooled on OSA I varakindlustuse kindlustuskaitse osas kokku leppinud, et kindlustusandja hüvitab kindlustatud isikule torustike, kraavide ja šahtide üleujutusest või mudaga ummistumisest tingitud kindlustusobjekti hävimise, kahjustumise või vastutusest tulenevad kahjud maksimaalselt poolte vahel kokkulepitud osaliselt avatud või täielikult lahti kaevatud kraavi pikkuse ulatuses. Ühe avatud või täielikult lahti kaevatud lõigu pikkuse meetrites märgitakse kindlustuspoliisile.

Kui avatud või täielikult lahti kaevatud lõigu pikkust pole kindlustuspoliisile märgitud, loetakse kindlustuskaitse kehtivaks kogu kraavi pikkuse ulatuses.

Kindlustusandja hüvitab kahju ainult juhul kui:

1. torud on vahetult pärast paigaldamist järk-järgulise tagasitõmbamisega fikseeritud nii, et kraavi veega täitumisel torude asend ei muutu;
2. torud on viivitamatult pärast paigaldamist suletud, et takistada vee, muda jms sissetungi;
3. avatud kraavilõigud on täidetud tagasitõmbamisega viivitamatult pärast torude surveproovi lõpetamist.

119 Tellija olemasolev ehitus või kindlustatud isikule kuuluv või tema valduses või kontrolli all olev ehitus ja selles asuv vallasvara

Kindlustuslepingu pooled on kokku leppinud, et OSA I varakindlustuse kindlustuskaitse laieneb tellija olemasolevale ehitisele või kindlustatud isikule kuuluvale või tema valduses või kontrolli all olevale ehitisele ja selles asuvale tellija vallasvarale. Hüvitatakse kahjud, mis on põhjustatud või mis tulenevad käesoleva kindlustuslepinguga kindlustatud ehitus- või paigaldustööde teostamisest ehitusperioodil. Kindlustatud ehitis, vallasvara ning selle hüvitispiir märgitakse kindlustuspoliisile.

Kindlustusandja hüvitab kindlustatud isikule olemasoleva ehitise ja selles asuva tellijale kuuluva vallasvara hävimise või kahjustumise ainult siis, kui enne ehitustööde algust on ehitis ja selles asuv vallasvara kahjustumata ning kasutusele on võetud vajalikud ohutusabinõud.

Vallasasjad tuleb võimalusel ära viia ruumi, kus ei ehitata, või kinni katta, et vältida nende kahjustumist või hävimist ehitus- või paigaldustööde tõttu.

Kindlustusandja hüvitab vibratsioonist ja toetuselementide eemaldamisest või nõrgestamisest põhjustatud kahjud kindlustatud isikule vaid kindlustatud ehitise osalisel või täielikul sisse-

varisemisel, mitte aga kerge kahjustuste korral, mis ei avalda mõju hoone stabiilsusele ega sea ohtu selle kasutajaid.

Kindlustusandja ei hüvita kindlustatud isikule:

1. kahjusid, mida on võimalik ette näha ja ennetada, arvestades ehitustööde liiki ning teostusviisi.
 2. kindlustusperioodi jooksul tehtavaid kulutusi kahjude vältimiseks ja vähendamiseks.
- Käesoleva eritingimuse kindlustuskaitse kehtib eeldusel, et Kindlustusvõtja on tasunud kokkulepitud lisamakse.

120 Vibratsioon, toetuselementide eemaldamine või nõrgestamine

Kindlustuslepingu pooled on kokku leppinud, et erinevalt kindlustustingimustes märgitust laieneb OSA II vastutuskindlustuse kindlustuskaitse kolmandate isikute nõuetele, mis on tingitud kolmandate isikute varale vibratsioonist või toetuselementide eemaldamisest või nõrgestamisest põhjustatud kahjustustest.

Kahjud hüvitatakse tingimusele et:

1. Et nende tagajärjel on tekkinud hoonete, rajatiste, varaja/või pinnase, osaline või täielik sissevarisemine ja kindlustatu on vastutav kahjude tekkimise eest;
2. Kahjustatud hooned, rajatised, vara ja või pinnas olid enne ehitustööde algust kahjustumata ja kasutusele olid võetud kõik mõistlikud kahju ärahoidmiseks vajalikud ohutusabinõud ;
3. Kindlustatud isik on (vajadusel) enne ehitustööde algust koostanud omal kulul aruande ohustatud hoonete, rajatiste, vara ja/või pinnase seisukorrast.

Kindlustusandja ei hüvita kindlustatud isiku vastutusest tulenevat kahju:

1. mida on võimalik mõistlikult ette näha, arvestades ehitustööde liiki ja tööde teostamise viisi;
2. mis ei avalda mõju hoonete, rajatiste või pinnase stabiilsusele ega ohusta nende kasutajaid;
3. mis on seotud kulutustega kahjude tekkimise ennetamiseks ja vähendamiseks, kui nende vajadus ilmneb alles ehitusperioodil.

Käesoleva eritingimuse kindlustuskaitse kehtib eeldusel, et Kindlustusvõtja on tasunud kokkulepitud lisamakse.

121 Vaiatöid, vundamente, tugimüüre ja sulundseinu puudutavad eritingimused

Kindlustuslepingu pooled on OSA I varakindlustuse kindlustuskaitse osas kokku leppinud, et kindlustusandja ei hüvita kindlustatud isikule kulutusi, mis on tekkinud seoses:

1. vaiade ja tugimüüride elementide asendamisega või parandamisega, mis on:
 - a. paigaldatud valesse kohta või valessti või kinni kiilunud nende ehitamise käigus;
 - b. rammimisel või vaia väljatõmbamisel kahjustunud või täielikult purunenud;
 - c. kahjustunud või mittetöökorras rammimiseadme või mantel-toru tõttu jäänud lõpuni sisserammimata;
2. sulundseinade sulundvaiade tiheduse taastamisega;
3. sulundseinade lekete likvideerimisega;
4. tühimike täitmise ja kadunud täiteaine asendamisega;
5. olukorraga, kus vaiad või teised vundamendielemendid ei ole läbinud staatilist katsetust või pole saavutanud oma planeeritava kandevõimet;
6. vaiade mõõtmete või kuju taastamisega.

Käesolev eritingimus ei puuduta loodusjõudude poolt tingitud kahjusid. Tõendite esitamise kohustus kahjujuhtumi toimumise ja käesolevate eritingimuste punktides 1-6 sätestatud välistuste puudumise kohta lasub kindlustatud isikul.